Ulls hus

TEXT **PETER WILLEBRAND**
FOTO **BO GYLLANDER**

Det är förstås utmanande för en landskapsarkitekt att rita en innegård som för lång tid kommer att tjäna som både utsikt och vardag för kommande generationer av landskapsarkitektstudenter, ett slags verklighetens måttstock.

– Ja, det ger ett visst perspektiv när man tänker på att de tillsammans med sina lärare kommer att kunna studera varje detalj, säger Jens Modin, arkitekt vid White arkitekter i Uppsala.

Ulls Hus – en del av det nya Campus Ultuna – invigs till hösten. Det innebär bland annat en ny huvudentré och nya lokaler för SLU:s ledning och undervisning. Projektet omfattar även flera olika utemiljöer, där Innergården i sig utgör ett slags allrum.

– Den kan nås från två portiker och är inte så tillsluten och avgränsande som många andra innergårdar ofta kan vara.

Innergården ska dels fungera som en officiell plats för Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, eftersom både ledning och rektor sitter i de omgivande byggnaderna, dels symbolisera en öppenhet som knyter an till den klassiska bildningstanken, med ett fritt flöde av och möjlighet att utbyta idéer.

– Miljön är väldigt avskalad och enkel, nästan som ett kyrkorum där de omgivande byggnadernas träfasader blir rummets väggar.

Idémässigt har man tagit fasta på naturens egna element och klassiska kvaliteter som knastrigt grus, stenarbeten, vatten, grönska och flyttbar möblering.

NOMINERAD
TILL STENPRISET
2015!

”Dolomitkross från Jämtland ger ett karaktäristiskt glittrande grusgolv.”

– Det är dolomitkross från Jämtland som ger ett karaktäristiskt glittrande grusgolv.

Resultatet påminner om en asiatisk trädgård, där sten och träd ofta blandas. Ett antal träd i olika storlek av arten kinesisk metasekvoja är planterade på gården, ett av dem fullvuxet.

Två diagonala stråk av ljusa granithällar i portugisisk Alpendorada löper över gården, ett smalare och ett bredare på två meter.

– Vi laborerade från början med kalksten, men ett senare krav på snöröjning gjorde att vi i stället valde granit.

Jens Modin visar hur fogarna i det breda stråket lagts för att hällarna ska upplevas som en yta. Ett linjespel framträder när betraktaren skiftar vinkel.

Hela gården är som ett organiskt system där delarna samspelar. Ett system med smala ränndalar samlar upp och leder stuprörsvatten till luftbrunnar i marken.

– Grusgolvets genomsläpplighet skapar tillgång till luft och vatten för träden, men även takvattnet leds ner hit via stenrännorna. Det vattnet bidrar till att skapa en långsiktig hållbar lösning över tid, en klassisk automatbevattning så att vattnet kommer träden tillgodo. Även grusytan är uppbyggd med pimpsten och skelettjord för att skapa bra förutsättningar, säger Jens Modin.

Utanför och inne i byggnadernas entrépartier ligger en för campusområdet gemensamt utformad räfflad skrapsten av Kurugranit.

– Kuru är vald för sin hårdhet men framförallt för sin jämnhet i kulör. Den ska fungera tillsammans med olika interiöra golvtyper.

Gårdens centralt belägna fontän vilar på en stensockel. En skiva av mässing tycks sväva över den. Ett antal vattenstrålar ger ett porlande och lugnt ljud.

En sju meter lång sittbänk med granitsockel och sits av träslaget azobé är en av gårdens självklara samlingspunkter. Kortsidorna är byggda med massiva kvadratiska block för en kraftfull, robust känsla. Sitsen har en svag lutning för att ge ett skönt viloläge i solen.

– All sten i fontän, sittbänk och rännor är Alpendorada. Den ljusa kulören skiljer sig från det gulvita dolomitgruset, samtidigt som kristalliknande insprängda fält av ljusare mineral ger en fin samstämmighet med grusets vita gnistrande stenar, säger Jens Modin. ■

Den kinesiska metasekvojan har ett vackert, skirt bladverk.

NOMINERAD TILL STENPRISET 2015!

Gena och tillgängliga gångstråk över gården.

Stor sittbänk i bästa solläget.

Regnvattnet samlas i vatten-rännorna och reflekterar ljuset.

Projekt: Ulls hus, Campus Ultuna, Uppsala.
Landskapsarkitekt: White Arkitekter genom Jens Modin, Gustav Jarlöv, Emma Butler, Kerstin Lagnefeldt och Sofia Eskilsdotter.
Arkitekt byggnad: Ahrbom & Partner genom Per Ahrbom, Paul Kvanta m fl.
Stenleverantörer: Stenentreprenader leverantör av hällar, skrapstenar, ränndalar etc.
Beställare: Akademiska hus i Uppsala.
Entreprenör: Peab Anläggning.